

De Europese Ombudsman nodigt belanghebbende partijen uit om opmerkingen in te dienen over zijn onderzoek op eigen initiatief naar de tenuitvoerlegging door Frontex van zijn verplichtingen ten aanzien van de grondrechten

Correspondentie - 19/07/2012

Zaak OI/5/2012/BEH-MHZ - **Geopend op** 06/03/2012 - **Aanbeveling omtrent** 09/04/2013 - **Speciaal Verslag over** 14/11/2013 - **Besluit over** 12/11/2013 - **Betrokken instelling** Europees Grens- en kustwachtagentschap (Na een speciaal verslag gesloten zaken) |

Achtergrond

Volgens artikel 228 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie heeft de Europese Ombudsman de bevoegdheid onderzoeken op eigen initiatief te verrichten naar mogelijke gevallen van wanbeheer bij het optreden van de instellingen, organen of instanties van de Unie.

Op 6 maart 2012 is de Ombudsman begonnen met een dergelijk onderzoek naar de tenuitvoerlegging door Frontex van zijn verplichtingen ten aanzien van de grondrechten.

In de brief waarmee de Ombudsman het onderzoek opende en Frontex om zijn standpunt vroeg, merkte hij op dat het rechtskader waarin Frontex opereert, is veranderd. Zo is met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wettelijk bindend geworden voor Frontex. Bovendien legt Verordening (EU)nr. 1168/2011 ('de Verordening') [1] , die in oktober 2011 is vastgesteld, Frontex extra verplichtingen op ten aanzien van de grondrechten.

Gezien het nieuwe rechtskader en de grote belangstelling van de samenleving voor het beheer door de EU van haar buitengrenzen, waaronder ook de dimensie van de grondrechten, achtte de Ombudsman het nuttig meer duidelijkheid te krijgen over de tenuitvoerlegging door Frontex van de hierboven genoemde verplichtingen. Hiertoe legde hij Frontex enkele specifieke vragen voor. Deze hadden onder meer betrekking op het aannemen door Frontex van een grondrechtenbeleid en de benoeming van een specifieke functionaris voor de grondrechten.

Op 17 mei 2012 stuurde Frontex de Ombudsman zijn standpunt toe.

Samenvatting van het standpunt

Het standpunt van Frontex is verwoord in een korte brief met zes bijlagen van zijn uitvoerend directeur. In zijn brief verklaart de directeur in het kort dat Frontex sinds 2010, ruim vóór de vaststelling van de Verordening, een grondrechtenbeleid met bijbehorend actieplan heeft uitgewerkt, opdracht heeft gegeven tot een extern onderzoek naar ethiek en grensbeveiliging, en een bindende gedragscode heeft ontwikkeld voor personeelsleden en voor externe medewerkers die deelnemen aan activiteiten van Frontex. Aangezien de Verordening verplicht tot de instelling van een aantal aanvullende mechanismen om de volledige naleving van de grondrechten door Frontex te waarborgen, werkt het agentschap sinds eind vorig jaar daaraan. Dit heeft ertoe geleid dat er een vacature voor een functionaris voor de grondrechten op zijn website is geplaatst, waarvoor de sollicitatietermijn binnenkort afloopt. Ook zal Frontex in de nabije toekomst oproepen publiceren voor kandidaten voor het lidmaatschap van het adviesforum, dat de uitvoerend directeur en de raad van bestuur moet gaan bijstaan op het terrein van grondrechten. Voorts is er al een ontwerptekst gemaakt voor een standaardprocedure om de naleving van de grondrechten in gezamenlijke operaties en proefprojecten te waarborgen, die binnenkort zal worden goedgekeurd. In de bijlagen van de brief van de uitvoerend directeur verstrekt Frontex nadere bijzonderheden over bovengenoemde mechanismen: bijlage 1 bevat het antwoord op specifieke vragen van de Ombudsman zoals gesteld in de brief waarmee het onderzoek op eigen initiatief is geopend (deze brief kan worden geraadpleegd op de website van de Ombudsman ...); bijlage 2 beschrijft het grondrechtenbeleid van Frontex; bijlage 3 licht het actieplan van Frontex ten aanzien van de grondrechten toe; bijlage 4 bevat de Frontex-gedragscode; bijlage 5 betreft het persbericht van Frontex over de functionaris voor de grondrechten en het adviesforum, en bijlage 6 bevat de aankondiging van de vacature voor een functionaris voor de grondrechten bij Frontex.

Publicatie van het standpunt van Frontex en uitnodiging tot het indienen van opmerkingen

Rekening houdend met de belangstelling van de samenleving voor dit onderzoek acht de Ombudsman het zinvol het standpunt van Frontex op zijn website beschikbaar te stellen. [2]

De Ombudsman is zich ervan bewust dat hij in zijn onderzoek een aantal technische kwesties aansnijdt die in het standpunt van Frontex met enige mate van detaillering worden behandeld. Ook beseft hij terdege dat zijn onderzoek de bijzondere belangstelling heeft van organisaties die actief zijn op het gebied van de bescherming van de grondrechten. Daarom nodigt de Ombudsman belanghebbende partijen, in het bijzonder ngo's en andere op het terrein van zijn onderzoek gespecialiseerde organisaties, uit om opmerkingen in te dienen over het standpunt van Frontex. Dit document is op dit moment alleen beschikbaar in de originele versie, dat wil zeggen in het Engels. Op verzoek van belanghebbenden zal de Ombudsman een vertaling in andere EU-talen laten maken en beschikbaar stellen. Bijdragen van belanghebbende partijen kunnen uiteraard worden ingediend in elk van de talen die worden genoemd in artikel 55, lid 1,

van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

De ontvangen bijdragen zullen beschikbaar worden gesteld aan Frontex en, op verzoek, aan belanghebbende derden.

Net als alle EU-instellingen moet de Ombudsman zo open mogelijk te werk gaan, en in zijn taakopdracht wordt transparantie aangemoedigd. Indien belanghebbende partijen die een bijdrage insturen, van mening zijn dat hun naam niet mag worden gepubliceerd en/of dat hun commentaren niet openbaar toegankelijk mogen worden gemaakt, worden zij verzocht dit bij het toezenden van hun commentaar aan te geven en toe te lichten waarom zij dit vinden.

Wat hoopt de Ombudsman te ontvangen?

Dit onderzoek betreft de tenuitvoerlegging door Frontex van zijn verplichtingen ten aanzien van de grondrechten. De Ombudsman is daarom zeer geïnteresseerd in feedback van belanghebbende partijen, zoals ngo's en andere op het terrein van zijn onderzoek gespecialiseerde organisaties, op de antwoorden die Frontex heeft gegeven op de vragen van de Ombudsman.

Dit onderzoek is **niet** bedoeld voor het bestuderen en oplossen van individuele gevallen betreffende de verplichtingen van Frontex ten aanzien van de grondrechten. Dergelijke zaken kunnen uiteraard in de vorm van een individuele klacht worden voorgelegd aan de Ombudsman. Op zijn website is daarvoor een klachtenformulier beschikbaar.

Hoe kunt u uw bijdrage indienen?

Zend uw opmerkingen uiterlijk op **30 september 2012** naar de Ombudsman,

- per brief: Europese Ombudsman, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, Frankrijk;
- per fax naar: +33 (0)3 88 17 90 62;
- per e-mail naar: <http://www.ombudsman.europa.eu/nl/shortcuts/contacts.faces> [Link]

[1] Verordening (EU) nr. 1168/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2007/2004 tot oprichting van een Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie, PB L 304 van 22.11.2011, blz. 1.

[2] Bijlage 4 van het standpunt bevat persoonsgegevens, waaronder de namen van bepaalde Frontex-functionarissen. In overeenstemming met artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, zoals geïnterpreteerd in de jurisprudentie van het Hof van Justitie, en artikel 5 van Verordening nr. 45/2001 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, zijn bedoelde

persoonsgegevens onleesbaar gemaakt, met uitzondering van de naam van de uitvoerend directeur van Frontex.